

Program

Wychowawczo - Profilaktyczny

Zespołu Szkół Specjalnych
im. Kornela Makuszyńskiego
w Gębicach

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny Zespołu Szkół im. Kornela
Makuszyńskiego w Gębicach uchwaliła Rada Rodziców
w porozumieniu z Radą Pedagogiczną

2024/2025

1. Podstawy prawne

- 1) Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- 2) Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- 3) Ustawa z 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2024 r. poz. 986).
- 4) Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2024 r. poz. 750).
- 5) Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 737).
- 6) Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 2151).
- 7) Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 1939).
- 8) Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1162).
- 9) Ustawa z 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 987).
- 10) Ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 560).
- 11) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1604).
- 12) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356 ze zm.).
- 13) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
- 14) Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2024/2025.
- 15) Statut Zespołu Szkół im. Kornela Makuszyńskiego w Gębicach.
- 16) Standardy Ochrony Małoletnich przyjęte w Zespole Szkół im. Kornela Makuszyńskiego w Gębicach.

1. Wstęp

Program wychowawczo-profilaktyczny realizowany w Zespole Szkół Specjalnych im. Kornela Makuszyńskiego w Gębicach opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców, a także przy udziale uczniów i pracowników administracyjno – gospodarczych szkoły.

Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość

o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny określa sposób dążenia do osiągnięcia celów kształcenia oraz realizacji zadań wychowawczych określonych w podstawie programowej. Uwzględnia także kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych oraz innych problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- ewaluacji wcześniejszego programu wychowawczo-profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2023/2024.
- wniosków i analiz np. z pracy zespołów zadaniowych, zespołów wychowawczych (wniosków z apeli wychowawczych, klasowych sprawozdań wychowawczych),
- analiz uwag rodziców/opiekunów prawnych pod adresem szkoły, zgłaszanych na spotkaniach z wychowawcą szkoły, podczas rozmów z nauczycielami uczącymi, podczas konsultacji z psychologiem i pedagogiem szkoły;
- obserwacji i analizy zachowań, wielospecjalistycznych ocen umiejętności uczniów, indywidualnych programów edukacyjno terapeutycznych.

Ważnym aspektem programu wychowawczo-profilaktycznego w roku szkolnym 2024/2025 jest uświadomienie uczniom znaczenia obowiązujących w szkole standardów ochrony małoletnich oraz wyposażenie ich w umiejętność stosowania ustalonych w nich zasad.

Podstawowym celem niniejszego Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym i ryzykownym.

Ważnym elementem jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

W roku szkolnym 2024/2025 charakter priorytetowy ma profilaktyka i działania pomocowe na rzecz wsparcia psychicznego uczniów oraz wzmacnianie poczucia własnej wartości i sprawczości wśród uczniów. Istotne znaczenie odgrywa także rozwój umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli.

2. Idea wiodąca – Misja szkoły

Jesteśmy szkołą nastawioną na wysoką jakość edukacji. Pełne rozpoznawanie możliwości i ograniczeń uczniów naszej szkoły stanowi podstawę specjalistycznej pracy edukacyjnej, terapeutycznej i wychowawczej.

Koncentrujemy się na tych możliwościach i zdolnościach dziecka, które mogą być rozwijane i doskonalone. Główne cele naszej pracy wychowawczej to kształtowanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, kultury osobistej, przygotowanie do życia w rodzinie i postępowanie zgodnie z zasadami życia społecznego.

Wspieramy pogląd, że osoby niepełnosprawne mają pełne prawo do równorzędnego udziału w życiu społecznym poprzez korzystanie i aktywne uczestnictwo w możliwie najbardziej różnorodnych formach życia społecznego.

3. CELE I ZADANIA OGÓLNE

1. Podstawowym założeniem systemu wychowawczego Zespołu Szkół Specjalnych w Gębicach jest wszechstronny rozwój osobowości ucznia (rozwój w wymiarze fizycznym, emocjonalnym, psychicznym, duchowym i społecznym) uwzględniający jego potrzeby i możliwości psychofizyczne, środowiskowe i kulturowe.
2. Działalność wychowawcza szkoły polega m.in. na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:
 - 1) fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych,
 - 2) psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej, poszerzanie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów (rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rówieśników);
 - 3) społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych, kreowanie postaw pro społecznych w sytuacji kryzysowej;
 - 4) aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu.

3. Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- 1) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych;
- 3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości

oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych;

- 4) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków poczucia własnej wartości i sprawczości,
- 5) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- 6) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców/opiekunów prawnych, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami;
- 7) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów;
- 8) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym;
- 9) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych;
- 10) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej;
- 11) wykształcenie u uczniów, nauczycieli i rodziców postrzegania sytuacji kryzysowych jako szansy na „zmianę” mogącą przynieść trwałe wartości, np. umiejętność zapobiegania bezradności będącej początkiem pogorszenia kondycji psychicznej człowieka i jej negatywnych skutków;
- 12) kształtowanie u uczniów postaw proekologicznych.

4 Działalność profilaktyczna polega na działaniach mających na celu przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych związanych z agresją, przemocą, używaniem narkotyków, dopalaczy w tym substancji odurzających, psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, leków, alkoholu, papierosów, papierosów elektronicznych, uzależnień behawioralnych charakteryzujących się nieprzestrzeganiem przyjętych dla danego wieku zwyczajowych norm i wymagań, niosących ryzyko negatywnych konsekwencji dla zdrowia fizycznego i psychicznego ucznia oraz jego otoczenia społecznego.

Działalność profilaktyczna szkoły polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej i obejmuje:

- 1) profilaktyka uniwersalna jest to wspieranie wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 2) profilaktyka selektywna jest to wspieranie uczniów, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- 3) profilaktyka wskazująca jest to wspieranie uczniów, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Działania te obejmują w szczególności:

- 1) realizowanie wśród uczniów oraz ich rodziców programów profilaktycznych i promocji

zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii,

- 2) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspokajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- 3) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- 4) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
- 5) włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

4. CELE, TREŚCI I ZADANIA SZCZEGÓŁOWE

Szkoła podstawowa

Obszary	Cele ogólne	Cele szczegółowe	Sposoby realizacji i osoby odpowiedzialne	uwagi
Zdrowie, edukacja prozdrowotna	Kształtowanie prawidłowych postaw prozdrowotnych	- zgłasza problemy zdrowotne; - zna zasady zdrowego stylu życia; - posiada wiedzę dotyczącą zdrowego odżywiania, przewiduje skutki dla zdrowia związane z nieracjonalnym odżywianiem, - jest aktywny fizycznie; - stosuje zasady higieny osobistej i otoczenia w życiu codziennym, - dba o swój wygląd, - kształci umiejętność załatwiania spraw związanych z ochroną zdrowia i leczeniem; przewidywania ich skutków; - potrafi krytycznie odnieść się do treści zawartych w reklamach i promocji produktów żywnościowych, unika produktów szkodliwych, - wie jak ważna jest profilaktyka chorób - zna numery alarmowe, - wie do kogo się zwrócić, gdy jest świadkiem wypadku,	<u>Zespół do spraw promocji zdrowia</u> - Dzień zdrowia, Zbadaj się- życie masz jedno”, „Owoce i warzywa w szkole” <u>Nauczyciele wychowania fizycznego:</u> -lekcje wychowania fizycznego, Dzień Sportu, „Sprawni Razem” - zawody sportowe, Dzień Dziecka, piknik Olimpiad Specjalnych „Bądź FIT”, zawody sportowe Olimpiad Specjalnych innowacje; „Z Nordic Walking - zdrowo i aktywnie poznajemy najbliższą okolicę”, Kubkowy tenis stołowy – modyfikacja tenisa stołowego dla uczniów z niepełnosprawnościami; <u>Pielęgniarka:</u> zajęcia w klasach według harmonogramu <u>Nauczyciele:</u> przeprowadzą co najmniej 3.godziny zajęć sprzyjających kształtowaniu postaw prozdrowotnych, <u>Imprezy:</u> Dzień Tańca, “Wyciskamy nie tylko soki...” Konkurs wyciskania sztangi na ławce płaskiej; Szkolny Turniej KUBKOWEGO TENISA STOŁOWEGO.	K.1 Edukacja prozdrowotna w szkole - kształtowanie zachowań służących zdrowiu, rozwijanie sprawności fizycznej i nawyku aktywności ruchowej, nauka udzielania pierwszej pomocy. D
	Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z emocjami i wpływu stresu na życie człowieka	- zna sposoby radzenia sobie z napięciem emocjonalnym i stresem, - rozpoznaje własne i innych emocje, - wie jak rozwiązywać problemy bez użycia siły, -wie jak się zachować w sytuacjach zwycięstwa i porażki	<u>Psycholog, Pedagog</u> Tydzień Działań Przeciw Agresji i Przemocy; spotkania indywidualne <u>Nauczyciele:</u> przekazują wiedzę profilaktycznej zgodnie z treściami podstawy programowej na zajęciach szkolnych, zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne <u>Klub Inicjatyw Uczniowskich :</u> “Szyjemy emocje” - rozmawiamy o emocjach w najmłodszych klasach.	K.3 Wspieranie dobrostanu dzieci i młodzieży, ich zdrowia psychicznego. Rozwijanie u uczniów i wychowanków empatii i wrażliwości na potrzeby innych

	Rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku.	- stosuje w praktyce zasady etyczno-moralne z zakresu ochrony środowiska; - zna zasady segregacji śmieci, wyrzuca śmieci tylko w przeznaczonych do tego miejscach, - wie jak oszczędnie gospodarować wodą i energią elektryczną, - wie jakie kupowanie produktów w odpowiedniej ilości oraz w opakowaniach ekologicznych, ma świadomość dotyczącą zanieczyszczania powietrza- „walki ze smogiem, - zna pojęcie recyklingu; - wie jak dbać o rośliny i zwierzęta (dzikie, udomowione oraz umieszczone w schroniskach)	<i>imprezy szkolne</i> „Sprzątanie dla Świata”, „Dzień Ziemi” „Marsz ku Słońcu” <u>Nauczyciele:</u> Oddziaływania podczas zajęć lekcyjnych i przerw. <u>Klub Inicjatyw Uczniowskich :</u>	
	Rozwijanie umiejętności organizowania czasu pracy, nauki i odpoczynku.	-potrafi racjonalnie gospodarować swoim czasem przeznaczonym na naukę, rozrywkę i wypoczynek, -poszukuje różnorodnych form spędzania czasu wolnego i rozwijania swoich zainteresowań w szkole i poza nią	<u>Nauczyciele:</u> wycieczki: Warszawa - mecz Polska-Chorwacja, „Zielona Szkoła”- wyjazd nad morze; ćwiczenia praktyczne z zakresu gospodarstwa domowego, <u>Wychowawcy:</u> imprezy okolicznościowe i wycieczki klasowe <u>Projekty szkolne:</u> zajęcia żeglarskie, florystyczne, ogrodnicze, dogoterapia (Fundacja Apja) <u>Klub Inicjatyw Uczniowskich :</u> Akcje zawarte w Planie Pracy KIU	
Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	Wdrażanie do samodzielności.	- zna bliższe i dalsze otoczenie; - zna zasady bezpiecznego zachowania się na drodze i środkach komunikacji publicznej; - samodzielnie porusza się po szkole; - samodzielnie robi zakupy; -zna zasady przygotowania posiłków.; - dba o porządek w miejscu pracy;	<u>Nauczyciele:</u> Zajęcia z funkcjonowania osobistego i społecznego, zajęcia z kreatywności, wycieczki ćwiczenia praktyczne z zakresu gospodarstwa domowego.	D
	Wdrażanie do przestrzegania zasad BHP	- właściwie korzysta z przedmiotów codziennego użytku, - bezpiecznie zachowuje się w swoim środowisku,	<u>Wychowawcy:</u> Udział w próbnym alarmie ewakuacyjnym; apele wychowawcze; <u>Nauczyciele:</u> Oddziaływania podczas zajęć lekcyjnych i przerw,	

		-bezpieczne poruszania się po drodze, - przestrzega zasad bhp -bezpiecznie obsługuje sprzęt AGD;	Europejski Dzień Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego.	
	Rozwijanie umiejętności troski o własne bezpieczeństwo w relacjach z innymi.	-potrafi odmówić użycia danej używki, nie poddając się naciskom innych, -wie, czym jest cyberprzemoc, jak należy reagować i gdzie szukać pomocy, -unika zachowań ryzykownych i prowokowania do tego innych	<u>Psycholog, Pedagog</u> Tydzień Działań Przeciw Uzależnieniom, <u>Wychowawcy:</u> Podjęcie na zajęciach tematyki zagrożeń związanych z paleniem papierosów, e-papierosów, piciem alkoholu i zażywaniem substancji psychoaktywnych.	
	Uświadamianie zagrożeń wynikających z korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych	- stosuje zasady bezpieczeństwa podczas korzystania z urządzeń cyfrowych, rozumie i respektuje ograniczenia związane z czasem pracy z takimi urządzeniami, oraz stosuje zasady etykiety; - rozróżnia pożądane i niepożądane zachowania innych osób (również uczniów) korzystających z technologii, zwłaszcza w sieci Internet; - przestrzega zasad i praw związanych z korzystaniem z telefonu komórkowego w szkole	<u>Psycholog, Pedagog</u> Tydzień Działań Przeciw Uzależnieniom, <u>Nauczyciele:</u> -rozmowy związane z tematyką uzależnień i cyberprzemocy, filmy i animacje edukacyjne nt. zagrożeń w sieci Internet, gry, quizy, testy interaktywne związane z bezpiecznym korzystaniem z sieci Internet. <u>Inne:</u> -regulamin korzystania z telefonów, Dzień Bezpiecznego Internetu	K.4 Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie D
	Zwiększanie wiedzy na temat środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych	- posiada wiedzę o negatywnych skutkach uzależnień (zdrowotnych, rozwojowych, społecznych), -zna zasady kultury korzystania z akceptowanych społecznie używek, -potrafi odmówić użycia danej używki, nie poddając się naciskom innych, - zna zagrożenia związane z nałogami.	<u>Psycholog, Pedagog</u> Tydzień Działań Przeciw Uzależnieniom <u>Wychowawcy:</u> -spotkania z Policją	

	Redukowanie agresywnych zachowań poprzez uczenie sposobów rozwiązywania problemów	-zna prawa i obowiązki na terenie szkoły oraz zasady kształtowania prawidłowych relacji w grupie rówieśniczej; -uczy się ponoszenia odpowiedzialności za swoje życie i podejmowane decyzje, - wie jak prowadzić rozmowę w sytuacjach konfliktu i do kogo zwrócić się o pomoc	<u>Psycholog, Pedagog</u> - zajęcia z psychologiem, pedagogiem, <u>Nauczyciele:</u> zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne, zajęcia psychoedukacyjne	
	Zapoznanie uczniów, monitorowanie i egzekwowanie przestrzegania standardów ochrony małoletnich w szkole	-zna i przestrzega standardów ochrony małoletniego, - wie do kogo zwrócić się o pomoc.	<u>Psycholog, Pedagog</u> Tydzień Działań Przeciw Agresji i Przemocy; warsztaty z psychologiem, pedagogiem Inne: gazetki, plakaty informacyjne	
	Budowanie atmosfery otwartości i przyzwolenia na dyskusję;	-wie jak prowadzić rozmowę w sytuacji konfliktu	<u>Wychowawcy, nauczyciele:</u> zajęcia integrujące zespół klasowy, dyskusje, zajęcia dotyczące odkrywania zainteresowań i dzielenia się swoimi pasjami, zajęcia psychoedukacyjne, zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno społeczne, wycieczki klasowe	D
Relacje – kształtowanie postaw społecznych	Rozwijanie wrażliwości na potrzeby i trudności innych ludzi	-zna zasady współżycia z innymi ludźmi; -zna zwroty grzecznościowe niezbędne w porozumiewaniu się z ludźmi; -wybiera sobie przyjaciół i dba o relacje z rówieśnikami - przestrzega zasady panujące w grupie i w szkole;	<u>Nauczyciele:</u> pogadanki na zajęciach religii, lekcje tematyczne; współpraca z ZPO Nasz Dom; zajęcia psychoedukacyjne i rozwijające kompetencje społeczne; <u>Klub Inicjatyw Uczniowskich</u> -Międzynarodowy Dzień Pomocy Potrzebującym (23.02) – zbiórka np. książek, kolorowanek itp. dla potrzebujących z naszej szkoły. -Świąteczne warsztaty. <u>Psycholog, Pedagog</u> Tydzień Działań Przeciw Agresji i Przemocy; konsultacje dla rodziców;	K.3 Wspieranie dobrostanu dzieci i młodzieży, ich zdrowia psychicznego. Rozwijanie u uczniów i wychowanków empatii i wrażliwości na potrzeby innych.
	Kształtowanie umiejętności właściwej komunikacji, stanowiącej podstawę współdziałania	-wie jak wchodzić w relacje z innymi, -integruje się z kolegami i koleżankami w klasie i szkole, - potrafi pracować w grupie, - uczestniczy w wycieczkach, imprezach, projektach szkolnych,	<u>Wychowawcy, nauczyciele:</u> zajęcia integracyjne; współpraca z rodzicami; lekcje biblioteczne, wycieczki klasowe, pogadanki, uczestnictwo w imprezach szkolnych <u>imprezy szkolne:</u> Dzień Autyzmu, Dzień Godności Osób	D

		- wie jakie wartości płyną z koleżeństwa i przyjaźni,	Niepełnosprawnych, Dzień Tańca, Międzynarodowy Dzień Dziecka, Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom	
	Kształtowanie postawy szacunku i zrozumienia wobec innych	- z szacunkiem odnosi się do koleżanek, kolegów, pracowników szkoły i rodziców; - stosuje zwroty grzecznościowe; - kształci umiejętność twórczego rozwiązywania problemów; - używa komunikatów odważnych i asertywnych; kontroluje złość i unika agresji;	<u>imprezy szkolne:</u> Dzień Autyzmu, Dzień Godności Osób Niepełnosprawnych, <u>Klub Inicjatyw Uczniowskich</u> Akcja "Dobre maniery mam, więc kulturalne słowa znam"- Dzień Życzliwości i Pozdrowień (21.11.) - poczta życzliwości.	
	Rozwijanie zdolności do inicjowania i podtrzymywania prawidłowych relacji	- odmawia zachowań ryzykownych i niebezpiecznych - potrafi słuchać; poprawnie zachowuje się w miejscach publicznych; - wie, w jaki sposób umiejętnie podjąć indywidualną i grupową decyzję - kontroluje złość i unika agresji słownej; - kulturalnie zachowuje się w miejscu użyteczności publicznej;	<u>Wychowawcy, nauczyciele:</u> zajęcia integracyjne; współpraca z rodzicami; lekcje biblioteczne, wycieczki klasowe, pogadanki, uczestnictwo w imprezach szkolnych <u>Świetlica szkolna:</u> wykorzystywanie naturalnych sytuacji; zabawy tematyczne; gry zespołowe;	
	Budowanie atmosfery wzajemnego szacunku w społeczności szkolnej	- wie, że ma prawo do swego zdania i jego obrony; - wie, że wyrażanie swoich emocji jest ważne dla zdrowia psychicznego; - zna zasady współżycia z innymi ludźmi; - zna zasady komunikowania się z innymi ludźmi; - zna zwroty grzecznościowe niezbędne w porozumiewaniu się z ludźmi; - inicjuje zadania w grupie. - współpracuje.	<u>Nauczyciele:</u> zajęcia: psychoedukacyjne, emocjonalno- społeczne, imprezy szkolne, lekcje tematyczne wykorzystywanie naturalnych sytuacji; <u>Świetlica szkolna:</u> zabawy tematyczne; gry zespołowe; wspólne przygotowywanie apeli; wycieczki; prace porządkowe wokół szkoły;	
	Rozwijanie świadomości roli rodziny w życiu człowieka	- zna pojęcie rodziny; - zna podstawowe funkcje rodziny; - zna role, obowiązki i prawa poszczególnych członków rodziny w	<u>Nauczyciele:</u> - spotkania klasowe z okazji: dnia Matki, wigilie klasowe, urodziny, pikniki integracyjne.	

		zakresie działań prozdrowotnych; -wie, jak powinny wyglądać poprawne relacje międzyludzkie;		
Kultura – wartości, normy, wzory zachowań	Rozwijanie postawy szacunku wobec kultury, dorobku narodowego i symboli narodowych.	- zachowuje się godnie podczas ważnych uroczystości, - zachowuje odpowiednią postawę podczas hymnu i wobec symboli narodowych, - dba o odpowiedni strój w czasie świąt szkolnych, - zna symbole narodowe, religijne; - zna historię i tradycje swojego państwa i regionu; - szanuje autonomię i potrzeby innych osób;	<u>Nauczyciele:</u> apele okolicznościowe z okazji: Dnia Edukacji Narodowej, Święto Konstytucji 2 Maja, Dzień Niepodległości, Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych, Dzień Patrona, udział w uroczystościach organizowanych przez władze lokalne i kościół, wycieczki.	K.2 Szkoła miejscem edukacji obywatelskiej, kształtowania postaw społecznych i patriotycznych, odpowiedzialności za region i ojczyznę.
	Kształtowanie potrzeby uczestnictwa w kulturze.	- kulturalnie zachowuje się w miejscach publicznych,	<u>Innowacje:</u> Socjalizacja poprzez teatr i taniec; „Fajny film widziałem”; „Teatr z klasą”; Książki przenoszą nas w inny świat – kształtowanie nawyków czytelnich; „Dobry start – harmonijny rozwój muzykoterapeutyczne zajęcia z elementami Metody Dobrego Startu”; <u>Świetlica szkolna:</u> innowacja: „Kiedy życie rzuca Ci deszczowy dzień, baw się w kałużach.”	
	Uwrażliwienie na kwestie moralne np. mówienie prawdy, sprawiedliwego traktowania.	- mówi prawdę; - skutecznie odmawia korzystania z niemoralnych propozycji; - traktuje wszystkich sprawiedliwie z szacunkiem; - zna i respektuje prawa i obowiązki ucznia - udziela pomocy słabszym; - podejmuje działania o charakterze wolontariatu,	<u>Wychowawcy:</u> Podjęcie na zajęciach tematyki poruszającej kwestie moralne; rozmowy indywidualne, <u>Psycholog, Pedagog</u> zajęcia indywidualne i grupowe <u>Klub Inicjatyw Uczniowskich</u> Bezinteresownie niesienie pomocy przez klasy starsze wobec uczniów wymagających wsparcia.	
	Zapoznanie z rolą zainteresowań w życiu człowieka	-zna różne formy spędzania czasu wolnego i rozwijania swoich zainteresowań w szkole i poza nią,	Doradca zawodowy: -współpraca z wychowawcami klas, - przeprowadzenie pogadanek, warsztatów i	

		-potrafi racjonalnie gospodarować swoim czasem przeznaczonym na naukę, rozrywkę i wypoczynek	konkursu „moje zainteresowania”, -wzbogacenie warsztatu pracy ucznia o nowoczesne środki przekazu informacji <u>Wychowawcy, nauczyciele:</u> wycieczki szkolne np. wyjazdy do kina Światowid w Czarnkowie -raz w miesiącu, wycieczki klasowe, wydarzenia kulturalne, zawody sportowe, zajęcia z muzykoterapii, arteterapii, innowacje, projekty	
	Kształtowanie postawy dbania o środowisko	-wie jakie czynniki powodują degradację świata przyrody ożywionej i nieożywionej -porządkuje teren, dba o roślinność, ogród szkoły; -korzysta z dóbr przyrody (np. lasu) w celu aktywnego spędzania czasu i docenia te dobra	<u>Nauczyciele:</u> zajęcia z funkcjonowania osobistego, zajęcia rozwijające kreatywność, prowadzenie ogródka szkolnego <u>imprezy szkolne:</u> Dzień Ziemi, Dzień Ekologii, konkursy, spotkania z leśniczym	
	Kształtowanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia	-potrafi ustalić swoje indywidualne cele (bliższe i dalsze) dotyczące nauki oraz konsekwentnie je realizować, -potrafi dobrowolnie podejmować trud nauki	Doradca zawodowy: -współpraca z wychowawcami, pedagogiem i psychologiem szkolnym, -zapewnienie ciągłości działań wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zgodnie ze statutem szkoły,	

Szkoła przysposabiająca do pracy

Obszary	Cele ogólne	Cele szczegółowe	Sposoby realizacji i osoby odpowiedzialne	Uwagi
Zdrowie, edukacja prozdrowotna	Kształtowanie prawidłowych postaw prozdrowotnych	- posiada wiedzę dotyczącą zdrowego odżywiania, przewiduje skutki dla zdrowia związane z nieracjonalnym odżywianiem, -wie, jaka jest rola profilaktyki w zapobieganiu chorobom, -radzi sobie w sytuacjach trudnych (pobyt w szpitalu, leczenie), -jest świadomych zależności pomiędzy odpowiednim stylem życia, a zdrowiem, -posiada wiedzę na temat szkodliwości	Nauczyciele -podczas realizacji zajęć edukacyjnych Pielęgniarka -podczas przeprowadzania lekcji Zespół Szkoły Promującej Zdrowie -poprzez realizację zadań wynikających z planu <u>Zespół do spraw promocji zdrowia</u> - Dzień zdrowia, Zbadaj się- życie masz jedno”, „Owoce i warzywa w szkole” <u>Nauczyciele wychowania fizycznego:</u>	K1, K3

		nadużywania leków, zwłaszcza bez zaleceń lekarza -posiada wiedzę na temat chorób zakaźnych i społecznych oraz chorób przenoszonych drogą płciową, -potrafi włączyć się w akcje społeczne związane ze zdrowiem. -dba o aktywność fizyczną - zna sposoby spędzania aktywnego czasu wolnego - potrafi wezwać pomoc i udzielić pierwszej pomocy	-lekcje wychowania fizycznego, Dzień Sportu, „Sprawni Razem” - zawody sportowe, Dzień Dziecka, piknik Olimpiad Specjalnych „Bądź FIT”, zawody sportowe Olimpiad Specjalnych innowacje: „Z Nordic Walking - zdrowo i aktywnie poznajemy najbliższą okolicę”, Kubkowy tenis stołowy – modyfikacja tenisa stołowego dla uczniów z niepełnosprawnościami; “Wyciskamy nie tylko soki...”. Konkurs wyciskania sztangi na ławce płaskiej; <u>Pielegniarka:</u> zajęcia w klasach według harmonogramu <u>Nauczyciele:</u> przeprowadzą co najmniej 3.godziny zajęć sprzyjających kształtowaniu postaw prozdrowotnych, <u>Imprezy:</u> Dzień Tańca, Regionalny Turniej Tenisa Stołowego; “Wyciskamy nie tylko soki...” Konkurs wyciskania sztangi na ławce płaskiej; Szkolny Turniej KUBKOWEGO TENISA STOŁOWEGO.	
	Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z emocjami i wpływu stresu na życie człowieka	-wie, że wyrażanie swoich emocji jest ważne dla zdrowia psychicznego; -wie jak okazywać pozytywne uczucia i rozwiązywać konflikty bez agresji, - wie jak być tolerancyjnym, szanować innych bez względu na ich odmienność.	<u>Psycholog, Pedagog</u> Tydzień Działań Przeciw Agresji i Przemocy; spotkania indywidualne <u>Nauczyciele:</u> przekazywanie wiedzy profilaktycznej zgodnie z treściami podstawy programowej na zajęciach szkolnych, zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne <u>Klub Inicjatyw Uczniowskich :</u> “Szyjemy emocje” - rozmawiamy o emocjach w najmłodszych klasach.	
Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych	Wdrażanie do samodzielności.	- samodzielnie robi zakupy, - przygotowuje proste posiłki, -rozwija i doskonali umiejętność korzystania z transportu publicznego - potrafi dostosować ubiór do pory roku i	<u>Nauczyciele:</u> wycieczki: Warszawa - mecz Polska-Chorwacja, Zielona Szkoła ćwiczenia praktyczne z zakresu gospodarstwa domowego,	

(problemowych)		temperatury powietrza	<u>Wychowawcy:</u> imprezy okolicznościowe i wycieczki klasowe <u>Projekty szkolne:</u> zajęcia żeglarskie, florystyczne, ogrodnicze, dogoterapia (Fundacja Apja)	
	Rozwijanie umiejętności troski o własne bezpieczeństwo w relacjach z innymi.	-potrafi rozpoznać rodzaje przemocy i zagrożenia z niej wynikające, wie jak bronić się przed agresją, zastraszaniem i zniewalaniem, -zna zasady ochrony zdrowia psychicznego oraz czynniki chroniące przed zagrożeniami	<u>Psycholog, Pedagog</u> Tydzień Działań Przeciw Uzależnieniom, <u>Nauczyciele:</u> Udział w próbnym alarmie ewakuacyjnym; apele wychowawcze; Oddziaływania podczas zajęć lekcyjnych i przerw.	
	Uświadamianie zagrożeń wynikających z korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych	-bezpiecznie porusza się w świecie wykorzystującym nowoczesne technologie informacyjne i komunikacyjne (sieć internetowa, elektroniczne gry, telefonia komórkowa); - zna negatywne konsekwencje związane z nadużywaniem nowych technologii informacyjno – komunikacyjnych, - weryfikuje źródła informacji, rozpoznaje fake newsy i dezinformacje dostępne w internecie.	<u>Psycholog, Pedagog</u> Tydzień Działań Przeciw Uzależnieniom Nauczyciele: - organizowanie “Dnia bezpiecznego Internetu”, spotkania z policjantem,	K.4 Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie.
	Zwiększanie wiedzy na temat środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych	-kształci umiejętność samodzielnego dokonywania właściwych wyborów, (nikotynizm, alkoholizm, narkomania);	<u>Psycholog, Pedagog</u> Tydzień Działań Przeciw Uzależnieniom, <u>Nauczyciele:</u> Podjęcie na zajęciach tematyki zagrożeń związanych z paleniem papierosów, e-papierosów, piciem alkoholu i zażywaniem substancji psychoaktywnych.	
	Redukowanie agresywnych zachowań poprzez uczenie sposobów rozwiązywania problemów	-wie jak rozwiązywać problemy/konflikty bez użycia siły i zachowań agresywnych,	Nauczyciele: - zajęcia integrujące grupę, pogadanki, zajęcia psychoedukacyjne, zajęcia kształtujące kompetencje emocjonalno społeczne,	

	Wdrażanie do przestrzegania zasad BHP podczas wykonywania pracy	- rozumie kwestie związane z bezpieczeństwem i higieną pracy,	Nauczyciele: - podjęcie tematyki BHP na zajęciach z funkcjonowania osobistego i społecznego oraz na zajęciach z przysposobienia do pracy, na zajęciach: "pracy w drewnie" w pracowni "Na strychu",	K.7. Wsparcie rozwoju umiejętności zawodowych oraz umiejętności uczenia się przez całe życie poprzez wzmocnienie współpracy szkół i placówek z pracodawcami oraz z instytucjami regionalnymi.
Relacje – kształtowanie postaw społecznych	Kształtowanie umiejętności właściwej komunikacji, stanowiącej podstawę współdziałania	- ogranicza wpływ negatywnych informacji podważający poczucie bezpieczeństwa, - potrafi komunikować swoje negatywne emocje (frustracja, lęk, bezradność) oraz radzić sobie z nimi,	<u>Wychowawcy, nauczyciele:</u> zajęcia integracyjne; współpraca z rodzicami; lekcje biblioteczne, wycieczki klasowe, pogadanki, uczestnictwo w imprezach szkolnych <u>imprezy szkolne:</u> Dzień Autyzmu, Dzień Godności Osób Niepełnosprawnych, Dzień Tańca, Międzynarodowy Dzień Dziecka, Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom. Projekt: "Fajny film widziałem ..."	K.3 Wsparcie dobrostanu dzieci i młodzieży, ich zdrowia psychicznego. Rozwijanie u uczniów i wychowanków empatii i wrażliwości na potrzeby innych.
	Doskonalenie umiejętności budowania prawidłowych relacji w rodzinie	- poznaje zasady sprawowania opieki nad dzieckiem. - uczy się radzić sobie z problemem choroby i śmierci osób bliskich, przeżywać współczucie, a także żalobę. - doskonalili umiejętność nawiązywania relacji z innymi osobami, - uczy się postaw, wynikających z empatycznego postrzegania relacji, kierując się w nich życzliwością i uczciwością; - uczy się nawiązywania właściwych relacji z płcią przeciwną,	<u>Wychowawcy, nauczyciele:</u> zajęcia integracyjne; współpraca z rodzicami; lekcje biblioteczne, wycieczki klasowe, pogadanki, uczestnictwo w imprezach szkolnych,	

		- rozumie sytuację małżeństwa, w którym występuje niepełnosprawność,		
	Kształtowanie postawy szacunku i zrozumienia wobec innych osób.	-zna zasady współżycia z innymi ludźmi; -zna zasady komunikowania się z innymi ludźmi; -zna zwroty grzecznościowe niezbędne w porozumiewaniu się z ludźmi; - inicjuje zadania w grupie. -współpracuje. -wybiera sobie przyjaciół i dba o relacje z rówieśnikami - przestrzega zasady panujące w grupie; - potrafi zachować właściwą postawę wobec różnorodnych form odmienności: fizycznej, psychicznej, wyznaniowej i pogładowej potrafi odpowiednio do norm społecznych prezentować swój wygląd (strój, fryzura itp.), dostosowując go do różnych sytuacji	<u>Nauczyciele:</u> zajęcia: psychoedukacyjne, emocjonalno-społeczne, imprezy szkolne, lekcje tematyczne wykorzystywanie naturalnych sytuacji; apele wychowawcze	
	Rozwijanie świadomości roli rodziny w życiu człowieka	- zna pojęcie rodziny; -zna podstawowe funkcje rodziny; - zna role, obowiązki i prawa poszczególnych członków rodziny w zakresie działań prozdrowotnych; -poznaje metody zapobiegania niepożądaney ciąży. -poznaje zasady sprawowania opieki nad dzieckiem, -ma poczucie odpowiedzialności za drugiego człowieka oraz za wspólne dobro materialne i niematerialne.	<u>Nauczyciele:</u> -spotkania klasowe z okazji: dnia Matki, wigilie klasowe, urodziny, pikniki integracyjne-	
Kultura – wartości, normy, wzory zachowań .	Rozwijanie postawy szacunku wobec kultury, dorobku narodowego i symboli narodowych.	- potrafi odpowiednio do norm społecznych prezentować swój wygląd (strój, fryzura itp.), dostosowując go do różnych sytuacji	<u>Nauczyciele:</u> apele okolicznościowe z okazji: Dnia Edukacji Narodowej, Święto Konstytucji 2 Maja, Dzień Niepodległości, Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych, Dzień Patrona, udział w uroczystościach organizowanych przez władze lokalne i kościół, wycieczki,	K.2 Szkoła miejscem edukacji obywatelskiej, kształtowania postaw społecznych i patriotycznych,

			projekt: "Fajny film widziałem ..."	odpowiedzialności za region i ojczyznę
	Rozwijanie postaw prospołecznych	- pomaga innym, - angażuje się w akcje charytatywne, - angażuje się w działalność o charakterze wolontarystycznym.	<u>Wychowawcy:</u> Podjęcie na zajęciach tematyki poruszającej kwestie moralne; rozmowy indywidualne, <u>Psycholog, Pedagog</u> <u>Klub Inicjatyw Uczniowskich</u> zajęcia indywidualne i grupowe	
	Uwrażliwienie na kwestie moralne np. mówienie prawdy, sprawiedliwego traktowania.	- traktuje wszystkich sprawiedliwie z szacunkiem; - zna i respektuje prawa i obowiązki ucznia	<u>Nauczyciele:</u> zajęcia z funkcjonowania osobistego i społecznego, zajęcia psychoedukacyjne, zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno społeczne,	i
	Kształtowanie postawy proekologicznej	-zna podstawowe pojęcia ekologiczne; - stosuje w praktyce zasady etyczno-moralne z zakresu ochrony środowiska; -szanuje autonomię i potrzeby innych osób; - zna zasady segregacji śmieci, ma wyrobione pozytywne nawyki proekologiczne takie jak: segregowanie odpadów, wyrzucanie śmieci tylko w przeznaczonych do tego miejscach, oszczędne gospodarowanie wodą i energią elektryczną, kupowanie produktów w odpowiedniej ilości oraz w opakowaniach ekologicznych, zwiększanie świadomości dotyczącej zanieczyszczania powietrza- „walka ze smogiem”. -wie jak dbać o rośliny i zwierzęta (dzikie, udomowione oraz umieszczone w schroniskach)	<u>Nauczyciele:</u> zajęcia z funkcjonowania osobistego, zajęcia z przysposobienia do pracy, zajęcia rozwijające kreatywność, prowadzenie ogródka szkolnego <u>imprezy szkolne:</u> Dzień Ziemi, Dzień Ekologii, konkursy, spotkania z leśniczym	
	Kształtowanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia	-zna swoje mocne i słabe strony, predyspozycje i zainteresowania, -wie, gdzie szukać informacji na temat rynku pracy, -wie, jakie czynniki należy brać pod uwagę, planując ścieżkę zawodową	Doradca zawodowy: -współpraca z wychowawcami, pedagogiem i psychologiem szkolnym, -zapewnienie ciągłości działań wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zgodnie ze statutem szkoły,	

5.EWALUACJA PROGRAMU

Ewaluacja wewnętrzna programu wychowawczo – profilaktycznego to przemyślane, zaplanowane i systematyczne działanie obejmujące opracowanie własnego systemu gromadzenia i opracowywania informacji oceniających działania szkoły upublicznionych w postaci diagnoz, analiz, raportów i opinii, wykorzystywanych do doskonalenia jakości działań szkoły.

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ocena stopnia realizacji programu wychowawczego dokonywana jest na bieżąco i okresowo. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- 1) obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- 2) analizę dokumentacji,
- 3) analizę wniosków wysuwanych po apelach wychowawczych,
- 4) przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i pracowników szkoły,
- 5) rozmowy indywidualne i telefoniczne z rodzicami, kontakt mailowy,
- 6) wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
- 7) w analizie przypadków.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół wychowawczy we współpracy z zespołem ds. ewaluacji. Zadaniem zespołów jest opracowanie planu ewaluacji, organizacja badań oraz opracowanie wyników. Z wynikami prac zespołu w formie raportu ewaluacyjnego zostanie zapoznana rada pedagogiczna i rada rodziców.

Uzyskane wyniki badań ewaluacyjnych wykorzystane będą do korekty programu, który w kolejnym roku szkolnym będzie funkcjonował w zmodyfikowanej formie. Wnioski i rekomendacje wyłonione na drodze w/w ewaluacji stanowić będą jednocześnie diagnozę, na podstawie której we wrześniu każdego roku będą dokonywane zmiany w Programie i poddawane opinii rady pedagogicznej i rady rodziców.

W sytuacji zaistnienia nowego, nagłego problemu, pojawienia się konieczności natychmiastowej korekty zakłada się możliwość dokonania zmian w niniejszym programie w porozumieniu z rodzicami.